

לקדש שקד

מיסודו של המלוב"ץ ראש המקובלים הנאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זצ"ל

דבר ה'

סיפור השבע באתר מו"ץ עמוד
דפי מנוח סטובלי שלישי

איך לקדש את החומר?

נמצא, כישלשה דברים הללו, שהם ג' התאוות אשר בני האדם נמשכים אליהם ביותר, שהם: "ממון", "אכילה", ו"עריות". האדם יכול לקדש אותם ולהגיע על ידם לדרגות גבוהות מאוד, עד אין סוף. ולכן נמשל הדבר לסולם שראשו מגיע השמימה, שיש בו דרגות על גבי דרגות בלי סוף. וכאשר האדם מקדש את עצמו בדברים אלו, כבר מתקרב הוא לגדר 'מלאך' - והנה מלאכי אלהים."

כי נפלת - קמתי

אך עלינו לזכור, שלא להיבהל חלילה כאשר ישנם נפילות בדברים אלו, שהרי ידוע הוא שכאשר עולים בסולם - לפעמים גם נופלים, כי דרכה של תורה היא, "שבע יפול צדיק - וקם" (משלי כד, טו), אלא שצריך מיד לחזור ולהמשיך בדרך העולה בית א-ל. ועל כך ממשך הכתוב ואומר: "מלאכי אלהים עולים ויורדים בו", גם כאשר הם יורדים - עדיין הם בבחינת "מלאכי אלהים!"

אל תתגאה!

עוד כתב רבינו יוסף חיים זצ"ל בספרו "עוד יוסף חיי" לבאר באופן אחר, וזה תורף דבריו: 'סולם' בגימטריא 'ממון', אשר הוא מוצב ארצה, כי האדם רואה בעיניו ש"ע" עסקו במשא ומתן שעושה כאן בארץ, הוא מרוויח ואוגר ממון, אך באמת - ראשו מגיע השמימה, עליו לזכור שהכל תלוי בהשגחת הבורא יתברך ורצונו, כי אם ירצה השם יתברך שיהיה לו ממון, הרי הוא מרויח, ואם לאו - יפסיד ויהיה בעל חוב לאחרים. ויש בני אדם שמצליחים בעסקיהם ונעשים עשירים גדולים, ויש בני אדם שיוורדים בעסק שעושים, ומאבדים אפילו את הקרן שבידם.

והוסיף על כך גאון עוזינו להמתיק הענין במשל, לסולם שהיו לו עשר שליבות, והיה הסולם נשען על קיר הבית. ואפילו שהיו השליבות שוות, בכל זאת התגאתה השליבה העליונה על חברותיה ואמרה להן: ראו, כי בעל הבית שם אותי עליונה על כולכם וישימיני לראש לכם! והיה שם איש עובר אורח, ששמע את מה שדיברה השליבה, ניגש אל הסולם... והפכו. כעת, נמצאה השליבה העליונה למטה, והתחנתה עלתה למעלה....

באותו רגע, הבינה השליבה שהיתה למעלה וירדה את טעותה, ואילו השליבה התחנתה שעלתה למעלה, שוב כבר לא תתגאה אחרי שראתה מה שקרה לחברתה! והנמשל ברור. שבת שלום ומבורך.

האכילה, עליה התבטא ה'חזון איש' ואמר, כי היא 'אבי אבות הטומאה' של עולם התאוות, שהרי ישנם בני אדם הרודפים אחר תאוות האכילה ומכלים כל ימיהם בזה, ויש שיכינו את סעודתם במשך כמה שעות, יאכלו וישתו כמה שעות, וכבהמות נדמו... מאידך גיסא, האדם יכול לקדש את תאות האכילה, כאשר הוא מברך קודם האכילה והשתיה בכוונה, ולאחריה מברך ברכה אחרונה. אוכל מאכלים כשרים, ומכוון בכדי שיהיה לו כח לעבודת ה', אומר דברי תורה בתוך הסעודה, אוכל במקום צנוע ולא באמצע הרחוב, ובזה - "ראשו

"ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו" (כה, יב)

כאשר ברא מלך מלכי המלכים את עולמו, הציב בו את האדם וסביבו הניח פיתויים רבים, ניסיונות וקשיים, וכל זאת בכדי שהאדם הנמצא בעולם חומרי זה, יקדש את החומר על כל גווניו, ויעלה אותו למקום גבוה יותר.

ובמשפט צדק לרבי משה מזלאשין זצ"ל (אות עם) הביא בשם ה'בעל שם טוב' הקדוש, כי 'סולם' עולה בגימטריא 'ממון'. ובה ללמדנו, כי הממון הינו כמו 'סולם' המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. שהרי הממון הינו הבל הבלים, והאנשים רודפים אחריו בכל עת ובכל שעה, וישנם אנשים אשר ברשותם סכומי עתק שבו יכולים הם לחתן את כל יוצאי חלציהם עד סוף הדורות, ובכל זאת אינם רגועים, וממשיכים לרדוף אחרי התוהו. אמנם, מצד שני ניתן לעשות בכסף דברים נעלים עד מאוד, שהרי האדם יכול לפעול בו צדקה וגמילות חסדים, לרכוש לעצמו חפצי מצוה כמו טלית ותפילין, מוזהב וארבעת המינים, להחזיק עמלי תורה, ואז זוכה הוא ש"ראשו מגיע השמימה".

כן הוא האדם העוסק כל היום לפרנסתו ופרנסת אנשי ביתו, אך בכל עת הוא מכוון לשם שמים, לגדל את בניו ואת ביתו לדרך התורה והמצוה, שבוה הוא הופך את החומר לרוח, ואת עניני העולם הזה - לעניינים העומדים ברובו של עולם.

וענין זה זכינו לראות אצל כמוה"ר רבנו מרדכי שרעבי זצ"ל שהיה חי בדחוקות גדולה, וגם באחרית שנותיו כשהתחיל לקבל קהל והיה מגיע אליו ממון רב עדיין המשיך לחיות בפשטות ואת כל הממון היה מחלק לצדקה, ובחכמה גדולה גם קירב את הילדים ללמוד ולהתפלל וכל ילד שהיה מגיע לתפילה וללימוד היה מקבל לירה וע"י נתקרבו רבים לתורה.

להפוך את התאוות לרוחניות

על פי דבריו הקדושים, אנו נוסף עוד, כי 'סולם' עולה גם בגימטריא 'צום' ו'קול'. וניתן לומר אפוא, כי בא לרמוז בזה על תאוות אחרות שהאדם מתמודד עמהן, שכן 'צום' רומז הוא לתאוות

ויצא

ב"ש	צפת	ת"א	י-ם	בניסת שבת:
4:19	4:11	4:17	3:59	
			5:15	צאת השבת:
			5:54	ר"ת:

ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה (כה, יב)

מגיע השמימה", כי בכך הוא מקדש את החומר. הנה, תורתנו הקדושה לא דורשת מאיתנו לעשות תעניות וצומות, מלבד יום אחד בשנה, וגם אז, היא מצוה אותנו יום קודם להרבות באכילה! כמו כן, אין איסור לאכול בשר ולשתות יין, אך רצוי לעשות זאת בשבתות ובימים טובים ובסעודות מצוה, ולזכות על כך בשכר מן השמים, על מצות כבוד השבת בבשר משובח ויין כדת. וכן, 'קול' - רומז ל'קול באשה ערוה' (ברכות כד, א), שהוא איסורי עריות, אשר מצד אחד זה תאוה חומרית, אך כאשר האדם מקדש עצמו ונושא אשה וחי עמה בקדושה וטהרה, הרי ש"ראשו מגיע השמימה", כי ע"י זה יכול להגיע לדרגות גבוהות.

מפרדס התורה
הדורות יקדים לשולחן שבת

בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַנְכִי לֹא יִדְעֵתִי" (כה, טז)

מעלת לימוד המשנה

שנינו במדרש (בראשית רבה פרשה ס"ט ס"ז) ויקץ יעקב משנתו, ר' יוחנן אמר, אל תיקרי משנתו אלא ממשנתו. עד כאן. וכאשר נתבאר לעיל שיעקב אבינו עסק בלימוד המשניות.

ידוע כי משנה הם אותיות נשמה, לפי שהלימוד במשניות מסוגל לטהר את נשמתו של האדם, ויכול לזכות להגיע להשגות נשגבות על ידי הלימוד בהן. וכפי שמוכח בספר "מגיד מישרים" למרן רבי יוסף קארו זצ"ל, שאמר לו המגיד כמה וכמה פעמים (מהדו"ק כ"ח כסלו, ושבת ד' לשבת ושבת ה' לניסן ועוד), להחזיק בלימוד המשניות ולגרוס בהן תדיר, ושעל ידן זוכה להגיע לדרגות נשגבות.

"וַיִּקְצֵ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר" (כה, טז)

יש זמנים ואופנים שיש בהם עת רצון עליון במיוחד לקבלת תפילות ותחנונים

בעל הטורים כותב על הפסוק ויקץ יעקב משנתו ויאמר 'סופי תיבות' צבור, לומר לך שאין תפילות של אדם נשמעת אלא בציבור'. וכן כתב בספה"ק 'מגלה עמוקות' ד"ה או והנה באר). והוסיף ש'צבור' הוא בגימטריא 'רחמים' (298), לרמז על התעוררות הרחמים בעת תפילת הצבור. ובוה מפרש את כל לשון הפסוק 'ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי', ר"ל, אכן יש ה' במקום הזה - היינו כשמתפלל בצבור אז יש בלי ספק ה' שהוא מקור הרחמים, אבל "ואנכי" - כשאני בעצמי מתפלל לא ידעתי אם יש ה', כי תפילת היחיד זקוקה לעת רצון.

"וַיִּשְׁפֹּם יַעֲקֹב בְּבִקְרֹ וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מְרֵאשֵׁתָיו וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מַצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל רֵאשֵׁה" (כה, יח)

מנין היה ליעקב שמן

בספר פענח רזא (ויצא סי' יח, נדפס ש"ז) הקשה, מנין היה לו ליעקב שמן, הלא אליפז בן עשו רדף אחריו וגזל ממנו כל אשר לו (ראה רש"י בראשית כט, יא) ובבראשית רבתי כ"ח, י? ותירץ, שנשאר ליעקב "המקל" שלו, כדכתיב (בראשית לב, יא) כי במקלי עברתי את הירדן, והמקל הזה היה חלול מבפנים, ויעקב היה ממלא אותו תמיד בשמן, כדי שיוכל להדליק ממנו נר ללמוד תורה לאורו.

ובמדרש מבואר (בראשית רבה פרשה ס"ט ס"ח) וזה לשונו, (בראשית כח, יח) ויצק שמן על ראשה, שופע לו מן השמים כמלא פי הפך. עד כאן. הרי שקיבל שמן מן השמים. וכך גם שנינו בפרקי דרבי אליעזר (פרק ל"ה) שירד לו שמן מן השמים, ויצק עליה, שנאמר "ויצק שמן ראשה". עד כאן.

"וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם פִּי בְּאֵ הַשָּׁמַיִם" (כה, יא)

יעקב תיקן תפילת ערבית ומרומז בשמו

אמרו חז"ל (ברכות כו) ובראשית רבה פרשה ס"ח ס"ט) שהאבות הקדושים תיקנו את התפילות. אברהם תיקן את תפילת שחרית שנאמר (בראשית כב, א) וישכם אברהם בבקר, יצחק תיקן תפילת מנחה שנאמר (בראשית כד, טג) ויצא יצחק לשוח בשדה, יעקב תיקן תפילת ערבית שנאמר (כאן) ויפגע במקום.

כתב רבי יצחק אבובי זצ"ל בספרו מנורת המאור (פ"ב תפילה עמ' 34) שדבר זה מרומז באות השניה של שמות האבות, לפי שהאות השניה של אברהם היא האות ב', הפותחת את המילה בוקר, הוא הזמן שתיקן אברהם תפילת שחרית בבוקר, וכן האות השניה של יצחק, היא האות צ', זהו צהריים שתיקן בו תפילת מנחה, והאות השניה של יעקב היא ע', ערב, שתיקן בו תפילת ערבית.

"וַיִּחַלֵּם וַהֲנִיחָה סֶלֶם מַצְבֵּה אֲרֶצָה וְגו' וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם יִישׁ" (כה, יב, טז)

יעקב אבינו הקפיד על סיום מסכת

במדרש (בראשית רבה פרשה ס"ט ס"ז) על הפסוק (בראשית כה, טז) ויקץ יעקב משנתו, ר' יוחנן אמר, אל תיקרי משנתו אלא ממשנתו. עד כאן. ולכאורה צריך ביאור, מנין לר' יוחנן לדרוש "אל תיקרי משנתו אלא ממשנתו"? מסביר בעל העטרת ישועה (הרד"ק, סוף ח"ב בליקושים אות ל"ו): הנה ידוע מה שאמרו רבותינו ז"ל, שהשטן הנקרא סמא"ל, שם את כל כובד משקלו ואינו מניח לעשות סיום מסכת, ולכן סמא"ל בראשי תיבות, סיום מסכת אין לעשות. אבל יעקב אבינו עליו השלום התגבר על הס"מ ולמד וסיים הרבה מסכתות, וזה מה שכתוב והנה "סלם" - בראשי תיבות סיום מסכת לעשות, ולכן דרש רבי יוחנן את הפסוק "ויקץ יעקב משנתו", אל תיקרי משנתו אלא ממשנתו, דהיינו, שעשה סיום משניות. וזה מה שנאמר אכן "יש" ה' במקום הזה, "יש" דייקא, שכן בסיום המשניות המימרא האחרונה היא (עוקצין פ"ג מ"ב) עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק "שי" עולמות שנאמר (משלי כ, כא) להנחיל אוהבי "יש".

"וַיִּקְצֵ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם יִישׁ ה'

בס"ד

דוכשים

מניחות זהב

וגואלים את ביתו הקדוש של בנינו מרדכי שרעבי זי"ע

- הבית שבו לא נפסק קול התורה ביום ובילה
- הבית שרבים נפקדו בו בורע של קיימא
- הבית שראו בו נמוחש את רוח קדשו של רבינו
- הבית שזכו בו רבים לישועה ועצה נכונה
- הבית שנושעו בו מאות ואלפים לרפואה

הדוכשים יזכו להנצחה בספר אשר יקבע לדורות

בבית מודשת הרב שרעבי

כמו"כ יקבלו מטבע ברכה מיוחדת וברכת המקובלים

ברכה נדירה!

דפי פורטו ראש חשיבה זקן המקובלים שלישי

כל מי שיהיה בסף לדירה של הרב שרעבי והזוד לו

פי אלף

לפרטים התקשרו עכשיו: 02-624-9000

אז נמשרדי חשיבה

תורת יוסף

הלכות והלכות פשוטה מותרות של מין
הרב"ע יוסף יעקב

קריאה לבת בשם "רחל"

"וְרַחֵל הָיְתָה יִפְתַּת תַּאֲרַר וַיִּפֶּת מִרְאָה"
(כ"ט, יז)

שאלה: לגבי השם רחל, יש החוששים לקרוא בשם זה והמקור מדברי הרב חיד"א (דבש לפי מערכת ש אות יד, ושם מיירי כשעושים שינוי השם). כאשר אדם לא חושש קרא כך לביתו, יש להעיר תשומת לבו לכך? תשובה: אין צורך (מעין אומר ח"ב עמוד כב).

עובדה: בחורה ששמה רחל באה לרבנו לקבל ברכה וצינייה שהוסיפו לה שם [אינו בטוח ששמע או שהבין שברצונה להוסיף שם], ואמר מו"ר: מה בכך, זה שם טוב, ורחל הייתה יפת תואר ויפת מראה (שם).

נשואין אירוסין ותנאים בחול המועד

"מִיָּא שִׁבְעַת זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֶת זֹאת" (כ"ט, כז)

גרסינן בירושלמי (מו"ק פ"ה ה"ז): ואין נושאין נשים במועד וכו', רצי אילנא רצי לעזר צסס רצי חנניה, על שם שאין מערצין שמחה

מעלת קבורת אשה ליד בעלה

"וַיִּשָּׂק יַעֲקֹב לְרַחֵל וַיִּשָּׂא אֶת קַלֹּו וַיִּבְרָךְ"
(כ"ט, י"א)

ויצן, לפי טפפה כרום הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה. רש"י.

כתבו המקובלים (מעבר יבך חלק שפת אמת מט) שאשה הקבורה אצל בעלה נייחא רבה איכא לתרוויהו, וזכר לדבר מה שאמרו בבראשית רבה (פרשה ע סימן יב) ולמה בכה יעקב כשנפגש עם רחל לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה, עיי"ש. ומכיון שנפסק בשו"ע (ור"ד ש"ס, א) שאין מפנין המת מקברו אלא אם כן לקוברו עם אבותיו, ומבואר בט"ז ועוד פוסקים דלאו דווקא אבותיו אלא ה"ה שאר בני המשפחה, לפיכך אשה שמתה ונקברה ובעלה ביקש סמוך לפטירתו להתייר לפנותה כדי לקבורה אצלו, מותר לפנותה בעבור י"ב חודש לפטירתה (חזון עובדיה אבלות א, עמוד תג, ועיי"ש עור בנינין זה).

בשמחה. רצי לא [שם אמורא] שמע לה מן הדל (דברי הימים ב, ג, ט) "כי חנוכה המוצח עשו שצעת ימים והחג שצעת ימים". רצי יעקב צר אחא שמע לה מן הדל, מלא שצוע זאת [ולא עשה לשניהם שצוע אחת, אלא שאין מערצין]. רצי אצהו צסס רצי לעזר, מפני הטורח [ליטרס לזורך נישואין וטירחא צמועד אסור] ע"כ.

משום דין זה שאין מערצין שמחה בשמחה פסקו הראשונים (טור אה"ע סימן סד, ובכ"י בשם הרשב"א) שאין נושאין נשים במועד [ועייין בגמרא מו"ק עוד טעמים]. ואירוסין בלבד דהיינו לקדש אשה מבלי לעשות חופה ושבע ברכות מותר ובלבד שלא יעשה סעודה כדאיתא בגמרא ונפסק בשו"ע (או"ח סימן תקמו ס"א). אלא שבירושלים ישנה הסכמה בחרם עולמי שלא לקדש אשה אלא בשעת החופה, והרבנות הראשית הרחיבה שטח ההסכמה והחרם על כל תושבי ארץ ישראל שאסור לקדש שלא בשעת החופה ופורץ גדר ישכנו נחש (חזון עובדיה י"ט עמוד רח).

ומותר לעשות שידוכין ותנאים בחול המועד ומותר גם לכתוב התנאים, ואף לעשות סעודה יש להתיר. ומה שנוהגים לאכול ממתקים אחר כתיבת התנאים לכל הדעות אין להחמיר (חזון ע"ש).

עם סגולה

מנחות מועילה מןקורות מוסמים

סגולה ליראת שמים

סגולה לאדם להיות ירא שמים, שזיהר במצות עשה של "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" דהיינו שיקום לפני כל תלמיד חכם אע"פ שאינו זקן, וגם יקום מפני מי שעבר גיל שישים אע"פ שאינו תלמיד חכם (נפלאים מעשיך י, ה).

סגולות לבנים צדיקים

- א) זיהרו בנר שבת ונר חנוכה להדר במה שאפשר בכלי דהיינו הפמוטים בשמן ובפתילות (גמרא שבת כב ע"א).
- ב) יאהב תלמידי חכמים ויכבד תלמידי חכמים (גמרא שבת כב ע"ב).
- ג) יכוין היטב בברכות התורה כשאומר "ונהיה אנחנו וצאצאינו וכו'" (סג"י ב, מה בשם ימלט נפשו).

לקבל מושג

באר מושגים מנות הח"ן

מעלת לימוד קבלה בשבת

נודע מה שכתב רבינו יוסף חיים בספר בן איש חי הקדמת פרשת שמות "שכתבו המקובלים דגדול הפועל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול".

והנה דבריו אלו מדברים גם בלימוד הפשט דשעה אחת בשבת שוה כאלף שעות בימות החול, אך הנה מבואר בפרי עץ חיים (דף קג ע"ג) שטוב ללמוד קבלה בשבת כמו שהיו נוהגים הקדמונים. [וכיו"ב בשער הפסוקים תהלים ק].

והגר"ח פלאגי' בספר כף החיים (ריש סימן כט) כתב: יום שבת קודש הוא מסוגל ללמוד חכמת הקבלה, ואנא חזיתיה לרבינו הגאון הגדול מרון זקני בעל חקרי לב זיע"א, שכך היה דרכו דרך הקודש, דאחר שהיה לובש בגדי שבת תכף היה לוקח ספר הכוונות וספר עץ החיים ללמוד בהם מידי שבת בשבתו, אשריו ואשרי חלקו זיע"א.

ומצינו להרב מקדש מלך בפירושו על תיקוני הזהר (תיקון מג) שאחר שביאר (באות ג) שמי שאינו לומד קבלה "אם היה עם הארץ, יותר טוב לו, כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה" כתב עוד (באות ד): כי לימוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פירוש מאמר אחד, יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחד מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה, ולימודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם, ואם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפילו יום לשנה תורתו כולה עושה פירות למעלה וכל שכן אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה אז מובטח לו שהוא בן העולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מראוי פני המלך היושבים ראשונה במלכות הרקיע ודי בהערה זו למי שחננו ה' בינה והשכל.

והנה אתה הקורא הנעים יש לך להתבונן וללמוד מדבריו כי אם לימוד שעה אחת קבלה ביום חול יעשה מה שלא יעשה שנה תמימה, אם כן הגע עצמך הלומד שעה קבלה בשבת, ששעה זו שקולה כאלף שעות, וכל שעה היא יותר משנה תמימה, נמצא שלימודו בקבלה היא יותר מאלף שנים, ואשרי הוזכה.

שונה הלכות

הלכות למעשה ע"פ ספר סדר היום
למור"ש ש"ת"א

תיקון חצות (המשך)

ז. יאמר את התיקון בניגון של קינה וצער, שניגון זה מעורר הבכיה ומשבר הלב. וכן יזיל דמעות על החרבן. ואם אינו מצליח, לכל הפחות יעשה קול של בכיה כמו שנאמר (תהלים ו, ט) "כי שמע ה' קול בכי".

ח. החיוב לקום בחצות ולבכות על החרבן מוטל על כל אדם, בין לתלמידי חכמים ובין המון העם.

ט. אשה שיש לה יראת שמים ורוצה לומר תיקון חצות יכולה לומר, כי גם היא צריכה להצטער על צער השכינה וחרבן המקדש, וכידוע שהאשה רמו לשכינה הקדושה.

י. אמירת תיקון חצות קודמת ללימוד תורה, ולכן כשאין לו שהות קודם עלות השחר לומר תיקון חצות וגם לעסוק בתורה יעדיף לומר נוסח "תיקון חצות". וכן בחודש אלול שאומרים סליחות ואין פנאי לומר תיקון חצות וסליחות וצריך לבטל אחד מהם עדיף יותר שיאמר תיקון חצות.

יא. אלו הימים שאין אומרים בהם תיקון חצות כלל לא תיקון רחל ולא תיקון לאה: ליל שבת, ראש השנה ויום הכיפורים, פסח וחול המועד פסח, שבועות, יו"ט של סוכות ושמיני עצרת, ובחוגי לארץ בכל יום טוב שני של גלויות.

יב. יש ימים שאומרים בהם רק תיקון לאה, ואלו הן: ליל ראש חודש, חול המועד של סוכות, עשרת ימי תשובה, ימי ספירת העומר, בבית החתן או בבית האבל ב"מ, וכן אבי הבן, המוהל, הסנדק, בליל ה"ב בריית יצחק", וכל הימים שאין נופלים על פניהם, שנת השמיטה בארץ ישראל בלבד.

יג. מנהג ק"ק חסידים "בית-אל" שאין אומרים תיקון רחל אחר זמן המולד אם חל בליל ערב ראש חודש.

יד. הטוב ביותר להשתדל לומר תיקון חצות עד חצי שעה קודם עלות השחר. ומ"מ אפשר לומר תיקון חצות עד עלות השחר. ואחר עלות השחר לא יאמר תיקון רחל. ואם רוצה לומר תיקון לאה לאחר עלות השחר מותר לומר, ואם לא יועיל לתיקון לאה שעבר זמנו הרי הוא על כל פנים כקורא תהלים.

טו. מנהגנו לומר תפלת הרש"ש לאחר תיקון חצות, כי היא מסודרת ומתוקנת לפי סודן של דברים, ועל ידה ממושיכים אורות ושפע לשכינה הקדושה ולנו.

טז. ביום שאין אומרים תיקון רחל, המנהג לומר פסוקים המדברים בענין רחל אימנו. ואח"כ יאמר לשון רשב"י (פ' נחדף סה.) אמר רבי שמעון אירמית ידאי וגו' עד ובעלמא דאתי.

הלכות ציצית

מצות עשה מדאורייתא שהלובש בגד שיש לו ארבע כנפות ישיל בארבע כנפותיו ציציות שנאמר (במדבר טו, לו) "ויאמר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורתם" והיא מצות עשה שהזמן גרמא.

א. שורש מצוה זו כדי שנוכר מצוות ה' לעשותם, כמ"ש וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם, ולכן כשאומר "לשם יחוד" קודם שיתעטף, יכניס את הענין הזה ג"כ בלשם יחוד.

ב. ראוי ונכון מאד שכל אדם ישתדל לקיים מצוה יקרה וחשובה של מצות ציצית השקולה כנגד כל המצוות, וללבוש טלית קטן במשך כל היום. ונכון לחנך גם את הקטנים במצוה זו החל מגיל שש ומעלה.

ג. הזהיר במצות ציצית זוכה ורואה פני שכינה, ולעיתיד לבא ישמשוהו אלפיים ושמונה מאות עבדים. והמבטל מצות ציצית, גדול עונשו, ועליו נאמר (איוב לח, ג) "לאחוז בכנפות הארץ" וגו'.

ד. דעת מרן שרק בגד העשוי מצמר רחלים ואילים או מפשתים חייב בציצית מהתורה, ואילו שאר הבגדים חייבים מדרבנן, וכדעת הר"ף (ציצית ד.) והרמב"ם (פ"ב מהלכות ציצית ה"ב). ודעת הרמ"א כהפוסקים שסוברים שגם שאר מינים חייבים בציצית מהתורה.

ה. הספרדים ישתדלו ליקח טלית מצמר רחלים דוקא כי כן דעת מרן, ואף שבימים החמים קשה הדבר ישתדל מאד בזה, כי יש ענין גדול להדר במצות ציצית. וכתב מו"ר הגאון הרב בן ציון אבא שאול ז"ע"א (אורל"צ ח"ב סי' ב' ה"ד), כי מי שקשה עליו מאד, שלפחות ילבש בבוקר טלית קטן מצמר רחלים ואח"כ יחליף, כדי לקיים מ"ע דאורייתא גם בטלית קטן.

ו. מצוה מן המובחר לעשות חוטי הציצית שזורין משמונה חוטין שיהיו כל חוט משמונה כפול שמונה, ויהיו עבודת יד כדי שיהיו טוהרן לשמו.

על הצדיקים

מותרין ומעטיהם של צדיקים
כפי שישיב במד' מו"ר ש"ת"א

רבי שלום הדאיה - י"ג כסלו

הורתו ולידתו

בעיר ארם צובא, בשנת תרכ"ד, נולד רבי שלום לאביו החסיד "איש תם ויישר וירא אלקים" "המדוכה ביסורין קשים" רבי משה חיים "בן הישיש צדיק תמים עזרא הדאיה".

בצל רבותיו

את תורתו קיבל מפי "ראש על אר"ן רבה... המקובל האלקי" רבי משה סוויד. ומראש אב"ר בארם צובא "הרב המופלא וכבוד ה' מלא" רבי יצחק בכור מזרחי. אף הסתופף בצילו של "הרב המופלג ביראה וטהרה, מקובל אלקי" רבי רפאל יעקב חיים ישראל אלפיה, בעל "ריח ליצחק", שהתייחס מצד אמו משפחת "דייך, לגזע מלכות בית דוד, דור אחרי דור.

שמו הולך לפניו

"בשנת תרמ"ז, והוא בן כ"ג שנים, עלה ארצה ונתאכסן זמן קצר בבית הראש"ל יש"א ברכה ז"ל, ונתפרסם אז בירושלים כבקי וגאון בנגלה ובנסתר, בזמן ההוא כתב כמה פסקי שו"ת כפלפול עצום ובבקיאות גדולה, על פסקיו באו הסכמות מהראש"ל יש"א ברכה, רבי רחמים יוסף פארנקו - רב ראשי דחרבון, הרב החסיד רבי אליהו מני ורבי יצחק אבאלעפיה - רב דדמשק.

סיפר לנו חכם יעקב הדאיה בנו של חכם עזרא הדאיה שכאשר היה בגיל 4-3 לא הרגיש טוב והיה מאושפז בבית החולים הצרפתי ולא היה יכול לקום מהמטה וליך ואמו כל הזמן עומדת על ידו ובוכה ושם היו עושים לילדים קרחת מפני הכינים ואמו של חכם יעקב לו התספורת כי רצתה לראות כיצד קבוצותיו סדורות טלטים והאחות אמרה לרופא שהאמא לא רוצה לגלח את ראשו, שומעת האמא שהרופא אומר לא צריך כי אין לילד הזה אפילו חודש לחיות א"כ תניחי להם. שמעה את זה ורצה לחכם שלום לספר מה אמר הרופא והשיב הרב דברים בטלים ומיד הגיע לבית החולים וערך תפילה והילד קם על רגליו בריא ושמח וב"ה חי קיים ומאריך ימים טובים.

עוד סיפר לנו הרב הנז' כי בכל יום שיישי אהה"צ היה הולך הרב לשוק מחנה יהודה וקונה הפירות שנסאף אצל הירקנים ומחלק אותם לנצרכים כיון שבאותו זמן היה עניות גדולה והיה קשה מאד לקנות לכבוד שבת.

עוד סיפר לנו שכאשר נחרבה עיר העתיקה היה עשיר אחד שנתן לחכמים דירה בשכונת הבוכרים כדי שיהיו קרובים לבית הכנסת שמכונים כוונות רחובות הנהר הנקרא ישכרוף בכיוף והרב לא רצה לגור שם אלא הלך לגור בכוחות עצמו בשכונת ימין משה אמרו לו מדוע כך אמר כאן טוב לי כי אני לא יודע "לדינו" (ספרדיה) ולכן לא שומע לשון הרע ולא מדבר לשון הרע.